

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 3Stk/2/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3020200261
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 08. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Benczová
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2023:3020200261.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky ako kasačný súd v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Benczovej a členov senátu JUDr. Michala Dzurdzika, PhD. (sudca spravodajca) a JUDr. Zuzany Šabovej, PhD., v právnej veci žalobkyne M. C., E. K. O. XX/X, I., právne zastúpenej Mgr. Martinom Hurtišom, advokátom, so sídlom ul. Matice Slovenskej 17, Prievidza, proti žalovanému (sťažovateľovi): Okresný úrad Trenčín, odbor opravných prostriedkov, so sídlom Hviezdoslavova 3, Trenčín, o preskúmanie rozhodnutia žalovaného č. OU-TN-OOP1-2020/020242-002 zo dňa 17. júna 2020, o kasačnej sťažnosti sťažovateľa proti právoplatnému rozsudku Krajského súdu v Trenčíne č. k. 26Sa/10/2020-102 zo dňa 26. mája 2021, takto

rozhodol:

- I. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť z a m i e t a.
- II. Žalobkyni p r i z n á v a voči žalovanému právo na úplnú náhradu trov kasačného konania.

odôvodnenie:

- I.
Priebeh a výsledky administratívneho konania

1. Dňa 07. júna 2018 podala oznamovateľka W. C. trestné oznámenie, ktoré bolo na základe uznesenia OR PZ Prievidza, OO PZ Prievidza, ČVS: ORP-582/PD-PD-2018 zo dňa 19. júla 2018 odovzdané podľa § 197 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku Okresnému úradu Prievidza na prejednanie priestupku proti občianskemu spolunažívaniu podľa § 49 ods. 1 písm. d) zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zákon o priestupkoch“). Okresný úrad Prievidza, odbor všeobecnej vnútornej správy (ďalej aj „prvostupňový správny orgán“) rozhodnutím č. OU-PD-OVVS-2018/019976-12 zo dňa 15. novembra 2018 rozhodol tak, že žalobkyňu uznal vinnou zo spáchania priestupku proti občianskemu spolunažívaniu podľa § 49 ods. 1 písm. d) zákona o priestupkoch, ktorého sa dopustila tým, že dňa 37. mája 2018 v presne nezistenom čase v O. G. F.. P. X vhodila do rôznych schránok občanov na uvedenej adrese písomný leták s hanlivým označením: „Pozor na podvodníkov, šmejdiv a klamárov!!!“, okrem iných W. C., kde pod textom „Hľadani dlžníci!!!“ bolo uvedené „manželka - W. C. pracuje na daňovom úrade“ s tým, že ide o „hľadane osoby z dôvodu podozrenia zo spáchania trestných činov“ a osoby, ktoré „nevrátia peniaze“ a „budú klamať“, teda žalobkyňa úmyselne narušila občianske spolunažívanie iným hrubým správaním, za čo bola žalobkyni podľa § 11 ods. 1 písm. b) v spojení s § 49 ods. 2 zákona o priestupkoch uložená pokuta 50 eur.

2. Voči uvedenému rozhodnutiu podala žalobkyňa odvolanie, o ktorom rozhodol Okresný úrad Trenčín, odbor opravných prostriedkov (ďalej len „žalovaný“) rozhodnutím č. OU-TN-OOP1-2019/010648-002/1/2019/Hla zo dňa 04. marca 2019 tak, že odvolanie zamietol a rozhodnutie

prvostupňového správneho orgánu potvrdil. Rozhodnutie žalovaného napadla žalobkyňa správnou žalobou, o ktorej rozhodol Krajský súd v Trenčíne rozsudkom č. k. 14Sa/18/2019-44 zo dňa 16. septembra 2019 tak, že rozhodnutie žalovaného ako aj prvostupňového správneho orgánu zrušil a vec vrátil prvostupňovému správne mu orgánu na rozhodnutie s tým, že je potrebné posúdiť, či sú splnené všetky znaky skutkovej podstaty priestupku podľa § 49 ods. 1 písm. d) zákona o priestupkoch.

3. Vo veci opätovne rozhodol prvostupňový správny orgán rozhodnutím č. OU-PD-OVVS-2020/007861-027 zo dňa 05. marca 2020 (ďalej aj „prvostupňové rozhodnutie“) tak, že žalobkyňu uznal vinnou zo spáchania priestupku proti občianskemu spolunažívaniu podľa § 49 ods. 1 písm. d) zákona o priestupkoch, ktorého sa dopustila tým, že dňa 31. mája 2018 v presne nezistenom čase v O. G. F.. P. X vhodila do rôznych schránok občanov na uvedenej adrese písomný leták s hanlivým označením: „Pozor na podvodníkov, šmejdo v a klamárov!!!“, okrem iných W. C., kde pod textom „Hľadani dlžníci!!!!“ bolo uvedené „manželka- W. C. pracuje na daňovom úrade“ s tým, že ide o „hľadané osoby z dôvodu podozrenia zo spáchania trestných činov“ a osoby, ktoré „nevrátia peniaze“ a „budú klamať“, teda žalobkyňa úmyselne narušila občianske spolunažívanie iným hrubým správaním, za čo bola žalobkyňu podľa § 11 ods. 1 písm. b) v spojení s § 49 ods. 2 zákona o priestupkoch uložená pokuta 50 eur.

4. Proti tomuto rozhodnutiu podala žalobkyňa odvolanie, o ktorom rozhodol žalovaný rozhodnutím č. OU-TN-OOP1-2020/020242-002 zo dňa 17. júna 2020 (ďalej aj „preskúmané rozhodnutie“) tak, že rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu potvrdil. Ako vyplýva z odôvodnenia rozhodnutia, žalovaný skonštatoval, že žalobkyňa svojím konaním naplnila všetky obligatórne znaky skutkovej podstaty priestupku. K objektu priestupku žalovaný uviedol, že žalobkyňa porušila záujem na riadnom občianskom spolunažívaní takou mierou, že prekročila rámec vhodnosti. K objektívnej stránke priestupku žalovaný uviedol, že žalobkyňa svojím konaním narušila pokojný život A. C. a V. M.. K subjektu a subjektívnej stránke priestupku žalovaný uviedol, že žalobkyňa je deliktuálne zodpovedná a v jej prípade nebanlivosť jej konania neprichádza do úvahy. K primeranosti sankcie žalovaný uviedol, že žalobkyňa nebola v minulosti uznaná vinnou v priestupkovom konaní, k vypracovaniu letákov a ich vhodneniu do schránok sa priznala, čo je poľahčujúcou okolnosťou. Preto jej bola uložená sankcia - pokuta vo výške 50 eur, teda v polovici príslušnej zákonnej sadzby.

II.

Konanie na krajskom súde

5. Včas podanou žalobou na Krajský súd v Trenčíne (ďalej ako „správny súd“) sa žalobkyňa domáhala preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného a navrhla, aby správny súd zrušil rozhodnutia správnych orgánov oboch stupňov.

6. Žalobkyňa v podanej žalobe namietala nasledovné:

- prvostupňový správny orgán pri svojom rozhodovaní nerešpektoval právny názor správneho súdu vyslovený v rozsudku č. k. 14Sa/18/2019-44 zo dňa 16. septembra 2019 v bodoch 18 a 26,
- prvostupňový správny orgán bez akéhokoľvek zdôvodnenia zmenil okruh poškodených tak, že namiesto W. C. označil za poškodených A. C. Q. V. M., ktorí žiadne oznámenie nepodávali, pretože sa necítili byť poškodení,
- poukázala na odbornú literatúru, podľa ktorej iným hrubým správaním môže byť i úmyselné rozširovanie nepravdivých údajov, čo však podľa nej nie je jej prípad,
- namietala, že nadpis na letáku „POZOR NA PODVODNÍKOV, ŠMEJDOV A KLAMÁROV“ bol skopírovaný z letákov Polície Slovenskej republiky, pričom tento nadpis takto nenazýval ľudí označených na letáku pod číslami 1 až 5. Ľudia pod číslami 1 až 5 boli totiž nazvaní „Hľadani dlžníci“ a nadpis „POZOR NA PODVODNÍKOV, ŠMEJDOV A KLAMÁROV“ vyzýval len ku všeobecnej obozretnosti,
- bránila sa, že nikdy neoznačila A. C. Q. V. M. podvodníkom, šmejdom a klamárom,
- zdôraznila, že letáky rozniesla v mene občianskeho združenia Bábätko v súlade s bodmi 2.2 a 2.3 stanov tohto združenia a jeho cieľom bolo varovať veriteľov pred nezodpovednými dlžníkmi s tým, že veľa ľudí je vďačných za činnosť združenia,
- na záver uviedla, že pokiaľ medzi ľuďmi rozniesla pravdivé údaje, nemohla sa dopustiť správneho deliktu.

7. Krajský súd, po oboznámení sa s obsahom súdneho spisu a administratívneho spisu žalovaného a prvostupňového správneho orgánu konštatoval, že správne orgány sa neriadili dôsledne pokynom, ktorý im bol uložený v predchádzajúcom zrušujúcom rozsudku správneho súd č. k. 14Sa/18/2019-44 zo dňa 16. septembra 2019. Uviedol, že pojem hrubé správanie musí byť v zmysle judikatúry vyložený objektívne. V opačnom prípade by totiž fakticky bolo len na subjektívnej úvahe toho, voči komu bolo konanie cielené, či sa pôvodca takého konania dopustil priestupku. Musí ísť o konanie, ktoré narušuje občianske spolunažívanie v takej miere, že podľa všeobecného názoru a presvedčenia prekračuje rámec nevhodného správania. Je preto podľa správneho súdu potrebné, dôsledne odlíšiť konanie hrubé a konanie inak nevhodné, i keď hranica medzi nimi nie je ostrá.

8. Uviedol, že konaním, ktorým mala žalobkyňa naplniť skutkovú podstatu priestupku, bolo vyhotovenie a rozdistribúovanie letáku dňa 31. mája 2018. Žalobkyňa k svojmu konaniu opakovane uviedla, že osoby pod č. 1 až 5 neoznačila v letáku podvodníkmi, šmejdmi a klamármi, ale len hľadanými dlžníkmi, čo je síce nepríjemné, ale je to pravda. Cieľom tejto výzvy bolo len vyzývať k všeobecnej opatrnosti a varovať veriteľov pred nezodpovednými dlžníkmi s tým, že veľa ľudí je vďačných za činnosť združenia. Správne orgány argumentáciu žalobkyne neuznali a zhodne ustálili, že osoby pod č. 1 až 5 žalobkyňa na letáku označila za podvodníkov, šmejdov a klamárov a už len uvedením týchto mien a následným vhođením letákov do schránok došlo k spáchaniu priestupku.

9. Správny súd v zmysle uvedeného konštatoval, že je síce zrejme, že žalobkyňa vyhotovila a distribuovala predmetný leták, avšak nie je pravdou, že by žalobkyňa označila osoby pod č. 1 až 5 za podvodníkov, šmejdov a klamárov. Vychádzajúc z obsahu letáku správny súd konštatoval, že uvedené osoby sú označené ako hľadani dlžníci. V tomto smere žalovaný ako aj prvostupňový správny orgán vychádzali z nesprávneho predpokladu, na základe ktorého dospeli i k nesprávnemu záveru, že žalobkyňa sa dopustila priestupku minimálne označením týchto osôb za podvodníkov, šmejdov a klamárov.

10. Námitka žalobkyne bola v tomto smere dôvodná, nakoľko sa žalovaný ani prvostupňový správny orgán dôsledne neriadili pokynom, ktorý im bol uložený v predchádzajúcom rozhodnutí. Správny súd teda opakovane vyslovil, že rozhodnutie žalovaného ako aj prvostupňového správneho orgánu je nezákonné pre nesprávne právne posúdenie veci.

11. Na záver správny súd uviedol, že bude povinnosťou žalovaného ako aj prvostupňového správneho orgánu opätovne vec posúdiť, v súlade so závermi správneho súdu vyslovenými v rozsudku správneho súdu, nakoľko v zmysle § 191 ods. 6 SSP je orgán verejnej správy v ďalšom konaní viazaný právnym názorom správneho súdu. Správne orgány sú povinné odstrániť vady spočívajúce v nepreukázaní naplnenia skutkovej podstaty predmetného priestupku, zaoberať sa skutočnosťou, či došlo k narušeniu vzťahov práve v dôsledku predmetného letáku, teda náležitým spôsobom sa zaoberať jednotlivými znakmi skutkovej podstaty priestupku a zaoberať sa tiež tvrdením žalobkyne, že v letáku rozširovala pravdivé informácie. V konečnom dôsledku je potrebné zväžiť, či obsah predmetného letáku postačuje na naplnenie skutkovej podstaty priestupku, nakoľko táto je založená na existencii „hrubého správania“.

12. Počas súdneho konania došlo k zmene priezviska žalobkyne (C., O. K.) a túto skutočnosť preukázala sobášnym listom zo dňa 26.07.2021 (č.l. 123 súdneho spisu).

III.

Konanie na kasačnom súde

13. Voči rozsudku krajského súdu podal žalovaný (sťažovateľ) kasačnú sťažnosť podľa § 440 ods. 1 písm. g) a h) SSP z dôvodu, že krajský súd rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci a odklonil sa od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu.

14. V podanej kasačnej sťažnosti sťažovateľ namietal, že:

- žalobkyňa v celej správnej žalobe neuviedla ani jeden právny dôvod žaloby a správny súd nesprávnym a nezákonným procesným postupom porušil základnú zásadu správneho súdnictva „iudex ne eat ultra petita partium“ ustanovenú v § 134 SSP, keď prekročil medze žaloby,

- správny súd sa stotožnil s účelovým tvrdením žalobkyne o význame úvodu letáku a nevyslovil právny názor na protiprávnosť konania žalobkyne a teda nezaujal autoritatívne stanovisko k meritórnym výhradám žalobkyne,
- správny súd vytýkal správnym orgánom, že sa dôsledne neriadili pokynom, ktorým im bol uložený správnym súdom, avšak neuviedol akým konkrétne pokynom a v čom malo spočívať nerešpektovanie správneho súdu, pričom správne orgány sa v súlade s právnym názorom správneho súdu zamerali na osoby uvedené v letáku pod č. 1 až 5,
- správny súd vôbec nepreskúmaval, že žalobkyňa v žalobe označovala svedkov za poškodených a obvinila správne orgány zo svojvoľného rozširovania okruhu poškodených, pričom vypočítí svedkovia A. C. Q. V. M. vnímali vhadzovanie letákov ako narušenie občianskeho spolunažívania, preto sťažovateľ nerozumie novému pokynu správneho súdu „ďalej sa zaoberať skutočnosťou, či k narušeniu vzťahov došlo práve v dôsledku predmetného letáku“,
- správny súd uložil žalovanému aj prvostupňovému správne orgánu nespĺniteľnú povinnosť, dokázať, čo sa má údajne stať v budúcnosti neurčitému okruhu osôb a prakticky neplniteľnú povinnosť, ak má žiadať výpisy a odpisy z registra trestov osôb uvedených v letáku, nakoľko správny súd nevyslovil právny názor, či aj pri teoretickom dokázaní, že žalobkyňa uviedla nepravdivé informácie, bola by podľa jeho názoru naplnená skutková podstata priestupku,
- správne súdu by malo byť rovnako zrejmé, že ak je niekto dlžníkom, prípadne aj dlžníkom v omeškani voči konkrétnej osobe, neznamená to automaticky, že je podvodníkom, že bude klamať aj iné osoby, nevráti peniaze aj iným osobám alebo sa dopustil trestného činu podvodu,
- správny súd sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe správneho súdu, predovšetkým v nedostatočnom a nepreskúmateľnom odôvodnení rozsudku, vrátane pokynov uložených pre nové konanie správnych orgánov, neodôvodnením prekročením žalobných dôvodov a nedostatočným, rozporuplným a nesprávnym právnym posúdením veci, pričom poukázal na rozhodnutia NS SR sp. zn. 4Cdo/171/2005, 8Sžo/81/2010, 2Sžo/55/2008, rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 14/07, I. ÚS 127/2019,
- na záver sťažovateľ uviedol, že správne orgány považovali označenie osôb za dlžníkov v inkriminovanom letáku ako hanlivé a teda podľa jeho názoru nemá právny význam skúmať, či v letáku uvedené osoby mali v čase distribúcie letákov aj reálne dlhy.

15. S poukazom na vyššie uvedené sťažnostné body, sťažovateľ kasačnému súdu navrhol, aby rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

16. Žalobkyňa vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti uviedla, že kasačná sťažnosť je štylizovaná neprimeraným spôsobom vo vzťahu k súdu a protistrane, pričom práve žalovaný nespĺnil povinnosti správnym súdom v predchádzajúcom rozsudku.

17. S poukazom na uvedené žalobkyňa kasačnému súdu navrhla, aby podanú kasačnú sťažnosť zamietol a žalobkyňa priznal právo na náhradu trov konania voči žalovanému.

IV.

Právne posúdenie kasačného súdu

18. Senát Najvyššieho správneho súdu SR konajúci ako kasačný súd (§ 438 ods. 2 SSP) predovšetkým postupom podľa § 452 ods. 1 v spojení s § 439 SSP preskúmal prípustnosť kasačnej sťažnosti a z toho vyplývajúce možné dôvody jej odmietnutia. Po zistení, že kasačnú sťažnosť podal sťažovateľ včas (§ 443 ods. 2 SSP), je prípustná (§ 439 SSP) a bola podaná oprávneným subjektom (§ 442 ods. 1 SSP), preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu spolu s konaním, ktoré predchádzalo jeho vydaniu a jednomyseľne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch) dospel k záveru, že kasačná sťažnosť nie je dôvodná.

19. Kasačný súd rozhodol bez nariadenia pojednávania (§ 455 SSP) s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho správneho súdu SR. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 24.08.2023 (§ 137 ods. 4 v spojení s § 452 ods. 1 SSP).

20. Podľa § 49 ods. 1 písm. d) zákona o priestupkoch, priestupku sa dopustí ten, kto úmyselne naruší občianske spolunažívanie iným hrubým spôsobom.

21. Podľa § 58 ods. 1 zákona o priestupkoch objasňovaním priestupkov podľa tohto zákona sa rozumie obstaranie podkladov potrebných na rozhodnutie správneho orgánu najmä o tom, či:

- a) sa stal skutok, ktorý je priestupkom podľa tohto, alebo iného zákona,
- b) tento skutok spáchala osoba podozrivá zo spáchania priestupku,
- c) sa uloží sankcia za priestupok, alebo sa od jej uloženia upustí, ak k náprave páchatel'a priestupku postačí samotné prejednanie priestupku,
- d) uloží ochranné opatrenie,
- e) uloží páchatel'ovi priestupku povinnosť uhradiť spôsobenú škodu.

22. Podľa § 59 ods. 1 zákona o priestupkoch objasňovanie priestupkov sa koná na základe vlastného zistenia správnych orgánov, alebo orgánov oprávnených objasňovať priestupky (§ 58 ods. 3), alebo na základe oznámenia fyzickej osoby alebo právnickej osoby.

23. Podľa § 60 ods. 1 zákona o priestupkoch, orgány oprávnené objasňovať priestupky (§ 58 ods. 3) sú pri objasňovaní priestupkov oprávnené:

- a) vyžadovať vysvetlenie od fyzických osôb alebo právnických osôb; vysvetlenie od maloletého alebo mladistvého možno vyžadovať len za prítomnosti jeho zákonného zástupcu alebo fyzickej osoby, ktorá sa osobne stará o maloletého alebo mladistvého na základe rozhodnutia podľa osobitných predpisov, alebo zástupcu zariadenia, v ktorom je maloletý alebo mladistvý umiestnený na základe rozhodnutia súdu podľa osobitných predpisov, alebo zástupcu orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately,
- b) vyžadovať vysvetlenie od štátnych orgánov alebo obcí,
- c) vyžadovať odborné vyjadrenie od príslušných orgánov,
- d) vykonávať alebo vyžadovať úkony potrebné na zistenie totožnosti osôb a ich pobytu,
- e) vyžadovať predloženie potrebných podkladov, najmä spisov a iných písomných materiálov.

24. Podľa § 51 zákona o priestupkoch ak nie je v tomto alebo v inom zákone ustanovené inak, vzťahujú sa na konanie o priestupkoch všeobecné predpisy o správnom konaní.

25. Podľa § 3 ods. 2 správneho poriadku správne orgány sú povinné postupovať v konaní v úzkej súčinnosti s účastníkmi konania, zúčastnenými osobami a inými osobami, ktorých sa konanie týka a dať im vždy príležitosť, aby mohli svoje práva a záujmy účinne obhajovať, najmä sa vyjadriť k podkladu rozhodnutia, a uplatniť svoje návrhy. Účastníkom konania, zúčastneným osobám a iným osobám, ktorých sa konanie týka musia správne orgány poskytovať pomoc a poučenia, aby pre neznalosť právnych predpisov neutrpeli v konaní ujmu.

26. Podľa § 32 ods. 1 správneho poriadku, správny orgán je povinný zistiť presne a úplne skutočný stav veci a za tým účelom si obstarat' potrebné podklady pre rozhodnutie. Prítom nie je viazaný len návrhmi účastníkov konania.

27. Podľa § 33 ods. 1 správneho poriadku účastník konania a zúčastnená osoba má právo navrhovať dôkazy a ich doplnenie a klásť svedkom a znalcom otázku pri ústnom pojednávaní a miestnej ohliadke.

28. Podľa § 34 ods. 1 správneho poriadku na dokazovanie možno použiť všetky prostriedky, ktorými možno zistiť a objasniť skutočný stav veci a ktoré sú v súlade s právnymi predpismi.

29. Podľa § 34 ods. 2 správneho poriadku dôkazmi sú najmä výsluch svedkov, znalecké posudky, listiny a ohliadka.

30. Podľa § 34 ods. 3 správneho poriadku účastník konania je povinný navrhnúť na podporu svojich tvrdení dôkazy, ktoré sú mu známe.

31. Podľa § 34 ods. 4 správneho poriadku vykonávanie dôkazov patrí správne orgánu.

32. Podľa § 34 ods. 5 správneho poriadku správny orgán hodnotí dôkazy podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti.

33. Podľa § 46 správneho poriadku, rozhodnutie musí byť v súlade so zákonmi a ostatnými právnymi predpismi, musí ho vydať orgán na to príslušný, musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci a musí obsahovať predpísané náležitosti.

34. Podľa § 47 ods. 3 správneho poriadku v odôvodnení rozhodnutia správny orgán uvedie, ktoré skutočnosti boli podkladom na rozhodnutie, akými úvahami bol vedený pri hodnotení dôkazov, ako použil správnu úvahu pri použití právnych predpisov, na základe ktorých rozhodoval, a ako sa vyrovnal s návrhmi a námietkami účastníkov konania a s ich vyjadreniami k podkladom rozhodnutia.

V.

Právny názor kasačného súdu

35. Sťažovateľ podal kasačnú sťažnosť z dôvodu, že krajský súd v konaní alebo pri rozhodovaní porušil zákon tým, že rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 440 ods. 1 písm. g/ SSP) a zároveň sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu (§ 440 ods. 1 písm. h/ SSP).

36. Kasačný súd po vykonaní súdneho prieskumu preskúmaného rozhodnutia žalovaného pri aplikácii zákonnej úpravy uvedených právnych predpisov postupom podľa Správneho súdneho poriadku dospel k zhodnému záveru ako správny súd. Kasačný súd vyhodnotil rozsah a dôvody kasačnej sťažnosti sťažovateľa vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu po tom, ako sa oboznámil s obsahom administratívneho a súdneho spisu a s námietkami sťažovateľa uvedenými v kasačnej sťažnosti. S prihliadnutím na § 461 SSP dospel k záveru, že nezistil dôvod na to, aby sa odchyľil od logických argumentov a relevantných právnych záverov, ktoré spolu so správnu citáciou dotknutých právnych noriem obsiahnutých v dôvodoch napadnutého rozsudku krajského súdu vytvárajú dostatočné východiská pre vyslovenie výroku rozsudku, ktorým zrušil rozhodnutie žalovaného a prvostupňového správneho orgánu z dôvodu, že sú nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov a zistenie skutkového stavu orgánom verejnej správy bolo nedostačujúce pre riadne posúdenie veci.

37. Dôsledné skúmanie skutkového stavu, o ktorý sa má oprieť rozhodnutie správneho orgánu, je podmienkou pre vydanie zákonného rozhodnutia. Uvedené je realizáciou základnej zásady správneho konania, ktorou je zásada materiálnej pravdy zhmotnená v ustanovení § 3 ods. 5 správneho poriadku, v zmysle ktorej musí rozhodnutie správnych orgánov vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci. Táto zásada zakotvená v § 3 ods. 5 správneho poriadku je premietnutá aj v jeho ďalších ustanoveniach ako je § 32 ods. 1, § 46 a § 47 ods. 3 správneho poriadku. Z obsahu predmetnej zásady vyplýva, že správny orgán je povinný vykonávať dokazovanie tak, aby boli náležite objasnené všetky rozhodujúce okolnosti dôležité pre posúdenie veci (úplnosť zistenia). Správny orgán musí zabezpečiť, aby skutkové zistenia, ktoré vyplývajú z vykonaného dokazovania, čo najviac zodpovedali skutočnosti (presnosť zistenia). Za zistenie skutočného stavu veci treba považovať zistenie všetkých skutočností, ktoré sú podľa príslušného hmotno-právneho predpisu právne významné. Povinnosťou správneho orgánu je zistiť všetky právne rozhodné skutočnosti, bez ohľadu na to, v čí prospech svedčia.

38. Navyše, v oblasti správneho trestania sa uplatňujú aj trestnoprávne zásady zistenia skutkového stavu bez dôvodných pochybností, prezumpcie neviny a in dubio pro reo, ktoré dôkazné bremeno ešte viac vychylujú na ťarchu správneho orgánu. Jednotlivé znaky skutkovej podstaty priestupku (subjekt, subjektívna stránka, objekt, objektívna stránka) musia byť preukázané nad všetku pochybnosť, a ak o niektorom znaku skutkovej podstaty existujú pochybnosti, uplatní sa zásada in dubio pro reo (rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Sžo/55/2008).

39. Je povinnosťou správneho orgánu zistiť skutkový stav veci tak, aby bez dôvodných pochybností objasnil priestupok spôsobom, ktorý predpokladá § 58 ods. 1 zákona o priestupkoch, teda, že sa stal skutok, ktorý je priestupkom podľa zákona o priestupkoch a že tento skutok spáchala osoba podozrivá zo spáchania skutku. Tu kasačný súd dospel k zhodnému záveru ako krajský súd, a teda, že uvedené v konaní nebolo zistené bez dôvodných pochybností. Senát kasačného súdu sa jednohlasne stotožnil so záverom krajského súdu, že napadnuté rozhodnutia sú nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov a zistenie skutkového stavu orgánom verejnej správy bolo nedostačujúce na riadne posúdenie veci.

40. Skutková podstata priestupku podľa § 49 ods. 1 písm. d) je charakteristická štyrmi obligatónnymi znakmi: subjekt, subjektívna stránka, objekt, objektívna stránka. Subjektom je páchatel priestupku; subjektom môže byť len fyzická osoba. Podmienkou je deliktuálna spôsobilosť osoby, teda spôsobilosť naplniť svojím konaním všetky znaky skutkovej podstaty priestupku (vek 15 rokov, neexistencia dôvodov vylučujúcich nepríčetnosť). Subjektívna stránka predstavuje zavinenie; zavinenie môže byť úmyselné alebo z neobľahosti; na zodpovednosť za priestupok stačí zavinenie hoci len z neobľahosti, ak zákon nevyžaduje výslovne úmysel. Objektom sú vybrané spoločenské vzťahy, ktoré sú chránené zákonom a proti ktorým konanie smeruje. Objektívna stránka je daná konaním (komisívnym, omisívnym), následkom a príčinnou súvislosťou medzi konaním a následkom (kauzálny nexus); fakultatívnymi znakmi objektívnej stránky sú čas a miesto konania. Hrubý spôsob zákon uvádza demonštratívne ako napr. úmyselne narušovanie občianske spolunažívania vyhrázaním ujmu na zdraví, drobným ublížením na zdraví, nepravdivým obvinením z priestupku a schválnosťami (ako uviedol Najvyšší správny súd ČR v rozhodnutí spis. zn. 7As/12/2010, schválnosť musí mať povahu hrubého správania narušujúceho občianske spolunažívanie). Ako vyplýva z judikatúry, konanie narušujúce občianske spolunažívanie v takej miere, že prekračuje rámec nevhodného správania predstavuje rôzne spôsoby konania páchatela priestupku a býva často spojené s útokmi na fyzickú integritu poškodeného, vyhrázaním sa útoku na fyzickú integritu poškodeného, resp. vulgárnym správaním sa páchatela priestupku voči poškodenému, posielaním správ a listov s hanlivým obsahom atď. (napr. rozhodnutie NS SR spis. zn. 8Sžo/119/2009, rozhodnutie NS SR spis. zn. 6Sžo/4/2012, rozhodnutie KS Trenčín spis. zn. 5Co/8/2016, rozhodnutie NS SR spis. zn. 3Sžo/12/2019 atď.). Kasačný súd sa stotožnil so záverom správneho súdu v tom zmysle, že aj keď žalobkyňa vyhotovila a distribuovala predmetný leták - jeho obsah (aj s nadpisom) nebol vulgárny a osoby 1. až 5 boli v letáku označené ako hľadani dlžníci. Orgány verejnej správy vec nesprávne právne posúdili, ak dospeli k záveru, že konanie žalobkyne naplnilo skutkovú podstatu priestupku podľa § 49 ods. 1 písm. d) zákona o priestupkoch.

41. Skutočnosť, že svedok je v priestupkovom konaní poučený o povinnosti vypovedať pravdivo a nič nezamieňať podľa § 35 ods. 1 správneho poriadku, nie je predpokladom na to, aby len výpoveď takto poučeného svedka bola základom pre ustálenie skutočného stavu veci, keď v konaní existuje aj protichodná verzia opisu skutku, v tomto prípade poskytnutá žalobkyňou. Aj výpoveď svedka je správny orgán povinný hodnotiť voľne vo svetle iných dôkazov a výpovedí zistených v konaní (hodnotenie dôkazov v ich vzájomnej súvislosti). Ak v konaní existuje ďalšia výpoveď, ktorá je v rozpore so svedeckou výpoveďou, je správny orgán povinný sa s ňou rovnako vysporiadať a v odôvodnení rozhodnutia jasne a zrozumiteľne uviesť a vysvetliť, akými úvahami bol vedený pri hodnotení dôkazov a prečo nechal za pravdivý opis skutku, ako ho predostrela žalobkyňa. Kasačný súd má za jednoznačne preukázané, že správne orgány sa s výpoveďou žalobkyne nevysporiadali tak, aby boli splnené vyššie uvedené východiská, čo rovnako konštatoval aj krajský súd.

42. K námietke sťažovateľa ohľadom porušenia povinnosti správneho súdu podľa § 134 SSP s nadväznosťou na dôvod podľa § 440 ods. 1 písm. h) SSP kasačný súd poukazuje na skutočnosť, že žalobkyňa predovšetkým namietala nerešpektovanie právneho názoru, ktorý vyslovil správny súd v rozsudku č. k. 14Sa/18/2019-44 zo dňa 16.09.2019 v otázke naplnenia skutkovej podstaty priestupku proti občianskemu spolunažívaniu v zmysle § 49 ods. 1 písm. d) zákona o priestupkoch, preto sa touto ústrednou otázkou správny súd musel zaoberať. Takže uvedená námietka sťažovateľa s odkazom na príslušnú judikatúru bola vyhodnotená ako nedôvodná. Zároveň je nevyhnutné uviesť, že v kasačnej sťažnosti zjavne absentuje vymedzenie uplatneného dôvodu podľa § 440 ods. 1 písm. g) SSP spôsobom, ako to vyžaduje § 440 ods. 2 SSP. Z kasačnej sťažnosti nemožno zistiť aké konkrétne právne posúdenie správneho súdu považuje sťažovateľ za nesprávne a zároveň, logicky, absentuje aj akákoľvek sťažovateľova argumentácia ohľadom toho, v čom má spočívať nesprávnosť tohto právneho posúdenia. Ako je zrejmé aj z citovanej odbornej literatúry, dôvod kasačnej sťažnosti podľa § 440 ods. 1 písm. g) SSP musí byť v kasačnej sťažnosti riadne vymedzený. Nestačí, keď sťažovateľ formálne uvedie, že uplatňuje tento dôvod (odkazom na príslušné zákonné ustanovenie), ale v kasačnej sťažnosti musí jasne vymedziť, ktorú relevantnú právnu otázku považuje zo strany správneho súdu za nesprávne vyriešenú a v čom konkrétne má nesprávnosť riešenia spočívať. Kasačná sťažnosť je tak v podstatnej časti neprípustná, nakoľko dôvod podľa § 440 ods. 1 písm. g) SSP nie je v kasačnej sťažnosti vymedzený predpísaným spôsobom. Sťažovateľ sa v kasačnej sťažnosti v podstatnej časti zameriaval len na obhajobu správnosti zisteného skutkového stavu a na obhajobu procesného postupu, t.j. na skutočnosti, ktoré s právnym posúdením veci žiadnym spôsobom nesúvisia. Sťažovateľ, teda napriek formálnemu

uplatneniu sťažnostného dôvodu podľa § 440 ods. 1 písm. g) SSP de facto odôvodnil svoju kasačnú sťažnosť v podstatnej časti úplne inými dôvodmi, ktoré nespádajú pod taxatívny výpočet v zmysle § 440 ods. 1 SSP. V zmysle ust. § 439 ods. 3 písm. a) SSP je tak kasačná sťažnosť v tejto časti neprípustná.

43. Napriek uvedenému konštatovaniu o neprípustnosti vo vzťahu k námietke sťažovateľa, že správne orgány sa dôsledne neriadili pokynom, ktorým im bol uložený správnym súdom, avšak správny súd neuviedol akým konkrétne pokynom a v čom malo spočívať nerešpektovanie správneho súdu, kasačný súd poukazuje na bod č. 14 napadnutého rozsudku správneho súdu, podľa ktorého správny súd v predchádzajúcom rozsudku uložil správnym orgánom povinnosť vyložiť pojem hrubé správanie objektívne a následne vyriešiť, či boli v posudzovanom prípade splnené všetky znaky skutkovej podstaty priestupku. K námietke sťažovateľa, že mu nie je zrejmé, akým spôsobom má dokázať pravdivosť tvrdení žalobkyne ani aký to bude mať pre vec význam, kasačný súd považuje za potrebné poukázať na skutočnosť, že správny súd nie je súdom skutkovým, úlohou krajského ani kasačného súdu v správnom súdnictve nie je nahrádzať činnosť správnych orgánov pri zisťovaní skutkového stavu dopĺňaním rozsiahleho dokazovania, ale preskúmať zákonnosť konkrétnych preskúmaných rozhodnutí, teda to, či kompetentné orgány pri riešení konkrétnych otázok vymedzených žalobou rešpektovali príslušné hmotnoprávne a procesnoprávne predpisy. Krajský súd nemusí správnemu orgánu odpovedať na hypotetické právne otázky, ale len posúdiť zákonnosť vydaného rozhodnutia v konkrétnom prípade a ak dospeje k záveru o jeho nezákonnosti a potrebe jeho zrušenia, formulovať právny názor, ktorý bude pre správny orgán záväzný. Právny názor, ktorý pre sťažovateľa vyslovil krajský súd, je podľa kasačného súdu pre správny orgán celkom zrozumiteľný. Krajský súd jasne zaviazal prvostupňový správny orgán odstrániť vady spočívajúce v nepreukázaní naplnenia skutkovej podstaty priestupku a posúdení obsahu letáku v kontexte naplnenia skutkovej podstaty priestupku.

44. Sťažovateľ ďalej tvrdil, že žalobkyňa nespochybnila svedeckú výpoveď objektívnymi skutočnosťami. Tu kasačný súd považuje za potrebné uviesť, že takéto tvrdenie považuje za nepochopenie rozloženia dôkazného bremena a úlohy sťažovateľa ako správneho orgánu v priestupkovom konaní, ktorý je povinný zistiť presne a úplne skutočný stav vecí, a rovnako aj za nepochopenie realizácie zásady prezumpcie nevinu a in dubio pro reo v priestupkovom konaní. Žalobkyňa v pozícii obvinenej v priestupkovom konaní nie je povinná vyvracať svedecké výpovede objektívnymi skutočnosťami, či navrhovať dôkazy na svoju obranu. Osoba, voči ktorej sa vedie konanie pre podozrenie zo spáchania priestupku, nie je povinná obvinenia vyvracať, príp. znášať dôkazné bremeno na preukázanie svojej nevinu. Rovnako nie je prípustné, aby vina za spáchanie priestupku bola založená len na tom, že účastník sa dostatočne nevyvinil z obvinení. Právo na obhajobu je právom a nie povinnosťou účastníka konania v rámci konania o administratívnom trestaní (rozsudok Najvyššieho správneho súdu SR sp. zn. 10Asan/11/2020).

45. Na základe vyššie uvedeného, kasačný súd konštatuje, že námietky sťažovateľa uvedené v kasačnej sťažnosti vyhodnotil ako bezpredmetné, ktoré neboli spôsobilé spochybniť vecnú správnosť rozhodnutia. Z uvedeného dôvodu kasačnú sťažnosť podľa § 461 SSP, ako nedôvodnú, zamietol.

46. O nároku na náhradu trov kasačného konania rozhodol kasačný súd v zmysle § 467 ods. 1 v spojení s § 167 ods. 1 SSP tak, že úspešnej žalobkyne voči žalovanému priznal právo na úplnú náhradu dôvodne vynaložených trov kasačného konania, pričom o výške náhrady bude rozhodnuté v zmysle § 175 ods. 2 SSP.

47. Senát Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky rozhodol pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok **n i e j e** prípustný.